Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 Улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 13. Четвергъ 17 (29) Сѣчня 1891. **Рôкъ I.**

Переглядъ політичный.

Найлѣпшимъ доказомъ, що розвязанье Думы державнои заскочило своєю наглостію всѣ сферы, есть той фактъ, що еще три дни передъ розвязаньемъ Думы запросивъ президентъ Думы, п. Смолька всѣхъ пословъ на баль дворскій, котрый мае ся ôдбути дня 28 с. м.

Єсть се однакъ рѣчею певною, що було оно постановлене вже въ четверъ; въ пятницю пôдписавъ Є. Величество Цѣсарь патентъ, до недѣлѣ однакъ була цѣла рѣчь задержана въ найбôльшôй тайнѣ. Коментарь до патенту цѣсарского бувъ редаґованый не въ бюрѣ прасовôмъ, а въ радѣ министеріяльнôй. Загально указують на министра правосудія, Шенборна, яко на автора урядового сего коментаря. Пôсля здогадки другихъ письмъ, головнымъ редакторомъ мае бути м. Дунаєвскій.

Нова Дума має бути скликана на першій днѣ цвѣтня, и головною еи задачею буде ухвалити дальше провизоріюмъ буджетове на 6 мѣсяцѣвъ и выбрати членôвъ вспôльныхъ дельеґацій, котрй мають въ маю ôдбути свою сессію.

О скôлько оправдати дасть ся вѣсть, що въ ґабинетѣ зайдуть также змѣны, того сказати еще не можемо. Загально однакъ голосять, ще деп. Коронини и Хлюмецкій вôйдуть въ складъ ґабинету.

О скôлько оцѣнити можна зъ газетъ вѣденьскихъ, лѣвиця нѣмецка уважає розвязанье Думы за побѣду своеи парти. Лѣвиця думає, що всѣ фракціи нѣмецкй либеральнй, также клерикальнй и нѣмецкй народовцѣ вернуть въ давнôй силѣ до парляменту и що лишень зможуть ся силы, головно зъ мѣста Вѣдня.

Въ ческôмъ соймѣ внесли Старо- и Молодочехи вспôльно интерпеляцію въ справѣ конскрипціи. Пôдчасъ дальшихъ дебатъ надъ буджетомъ, а именно надъ фондомъ шкôльнымъ, обговорювавъ Старочехъ Льебльеръ сумне матеріяльне положенье учительства и внѣсъ ôдвѣтну резолюцію. Маршалокъ краєвый подавъ до вѣдомости, що гр. Шенборнъ, Брафъ, Єжабекъ, Лязански и Седлякъ зложили мандаты членôвъ выдѣлу краєвого. На мѣсце ихъ выбранй яко нѣмецкй члены выдѣлу краєвого: Шльесингеръ и Липпертъ, а яко нѣмецкй заступники: Веруншки и Киманъ.

Въ парламентѣ нѣмецкôмъ, при обрадахъ надъ етатомъ министерства скарбу, порушивъ Кардорфъ положенье нѣмецкого банку державного, котре, пôсля бесѣдника, не есть такъ цвитуче якъ положенье банку Франціи. Бесѣдникъ желає собѣ, щобы Нѣмцѣ почали переговоры зъ Сполучеными державами пôвночнои Америки, що до битя монеты. Бесѣдникови ôдповѣвъ Бамбергеръ, що банкъ державный нѣмецкій стоить лѣпше, якъ французкій. Секретарь стану Maltzahn заявляє, що правительство нѣмецке не уважає за потрѣбне входити зъ Америкою въ переговоры що до змѣны валюты.

Въ Россіи має наступити змѣна администраціи мѣйскои. Александръ II въ р. 1874 увôльнивъ єѣ ôдъ контролѣ правительства, и тоє має бути теперь усунене. Осôбна комисія, вызначена на тоє, пôдъ предсѣдательствомъ сенатора Pleve, помôчника министра справъ внутрѣшныхъ, має еще сего мѣсяця зачати свои обрады. Комисія має розширити вплывъ правительства на администрацію мѣйску, а мѣйскй школы пôддати пôдъ наглядъ правительства. Крôмъ того має комисія обмежити число дельеґатôвъ и число мѣсць въ кождôмъ зарядѣ мѣйскôмъ.

Соймъ финдляндскій зôставъ отвореный ôдчитаньемъ царского манифесту, котрый голосить, що царь скликавъ соймъ въ цѣли переведеня обрадъ надъ деякими новими проектами уставъ и розпоряджень финансовыхъ.

Ишпаньска рада министеріяльна ухвалила выповѣсти всѣ трактаты торговельнй, обнимаючй застереженя для державъ, тѣшачихъ ся бôльшими привилеями.

Пôсля донесень зъ Риму, енцикліка папска о соціялізмѣ, оголошена буде 3 марта, яко въ рôчницю коронаціи Льва XIII.

Kölnische Zeitung подає вѣсть, що розпоряджения правительства россійского противо жидôвъ не устають нѣ на хвилю. Зъ Москвы выдалено много жидôвскихъ ремѣсникôвъ; въ Туркестанѣ и въ провинціяхъ позакаспійскихъ заборонено перебувати всѣмъ жидамъ, зъ вынѣмкомъ купцѣвъ першои гильды и тыхъ, котрй мають университецкй степенѣ; въ Ташкентѣ пôдписують фирмы купеческй петицію до правительства о выдаленье всѣхъ жидôвъ безъ изнятія. — Для насъ се нова потѣха, бо скôлькожь то зъ прогнаныхъ прійде шукати у насъ пріюта? А що знайдуть крôмъ него еще и широке поле до дѣланя — се рѣчь певна.

Зъ Парижа розôйшла ся сензаційна вѣсть, котра въ новôмъ свѣтлѣ ставить послѣдну акцію Россіи въ Болгаріи. Ото кажуть, що полиція французка повѣдомила полицію россійску, що нігілісты постановили знову пригадатись Россіи и рѣшили зробити атентатъ на царя въ роковины убитя царя Александра II т. є. въ 13 марта с. р. Полиція французка мала навѣть вказати личности, котрыхъ о то пôдозрѣває. Въ наслѣдокъ того заведено якъ найострѣйшй мѣры осторожности; границю стережуть дуже пильно а навѣть вздовжь цѣлои границѣ россійскои въ чужихъ краяхъ мають бути устав-

---

Красенька.

Новеля **Валеріи Солєцкои**, перевѣвъ **Є. Л.**

— Ѣджь! ѣджь! Красенька — говорила разъ по разъ маленька Феся, сидячи на порозѣ хлѣвця. Феся сидѣла въ однôй сорочинѣ, но за то перепоясана червонымъ старымъ поясомъ матусѣ и въ червоной хустинѣ на головцѣ. Зъ пôдъ хустины, мовь-бы зъ пôдъ червоного маку, якъ то золотисте збôже, вє ся ясне волосье, и розсыпує ся докола округлого личка дитины, а личка пызатого, бѣлого, сіяючого ясноголубыми оченятами.

Припнята на коноплôмъ мотузку, стоить при жолобѣ Красенька, и що пару хвиль бє то ногами то головою о стѣнки жолобу, за котрымъ видно ледво кôлька стебелъ соломы та сѣна, пару капустяныхъ качанôвъ, и листя. Що хвиля корова реве стиха и оглядає ся позадъ себе.

— Та ѣджь, ѣджь, Красенька — говорить тогды Феся поважно и вытягає Красеньцѣ деревяну ложку, повну пшоняной каши. Та щожь зробити, Красенька хотяй облизує ся величезнымъ язычкомъ, не розумѣє ся однакъ на запрошеню дитины и не знає якъ взяти ся до ложки и каши. Феся знеохочена, по короткôмъ нагадуваню ся, пôдносить велику ложку до власнои червонои губы. а пересвѣдчившися, що каша добра и не пече, ѣсть сама половину, а другу помало и розважно пôдносить до ротика малого Андруся, що сидить бѣля неи и кричить що силъ стає въ груденятахъ, а кождымъ разомъ промовляє любенько:

— Гамай! гамай, Андрусю. Мамунѣ що ино не видно.

Андрусь на хвильку стає кричати, перековтує кашу, котра тече ему по бородѣ на голй груденята и рожеву, якъ бубенъ напняту черевину, выстаючу зъ розтвореной сорочины, зъ пôдъ котрои застѣжка колыше ся на вѣтрѣ. Андрусеви видно подобає ся тоє, бо обома ручентами бє ся по грудяхъ и черевѣ, розмазує кашу, а потôмъ вытягає рученята, хапає захланно за ложку, ковтне троха кашѣ, а решту знову розливає.

Феся не має еще шестехъ лѣтъ, а все таки зъ найбôльшимъ статкомъ кормить Андруся полишеного на еи опѣцѣ, сама ледво пяту або шесту ложку що зможе видерти зъ рукъ захланного хлопця, та сама зъѣсти, бо и она голодна, и она прецѣнь матусина дитина.

Еи ноженята, перекиненй черезъ порôгъ хлѣвця, колышуть ся одностайно и червонѣють на бѣленькôмъ снѣгу; разъ-вразъ бє ними о порôгъ, щобы бодай трошки розôгрѣти ся, а при тôмъ и снѣгъ грѣє, ой грѣє, ажь пече та щипає. Тôлько руки посинѣли троха; тому то одну то другу прикладає до теплои миски, а потôмъ дрôбною рученькою грѣє ручку свого братика.

А Андрусь чимъ разъ то гôршій, хапає руками ложку, розливає кашу, а при тôмъ кричить страшно, та хиба лишень тогды устане, коли Феся подасть му свѣжу ложку каши.

Та и Фесѣ досыть вже того, знетерпеливлена дѣвчинка бє ложкою по головѣ малого крикуна. Разъ! два! три! То одно що помогло. Хлопчина перестає кричати, а за часочокъ, оперши голову о дрôбне рамя сестрички, засыпляє.

А Красенька все оглядає ся, та все реве! Ой бѣда та нещастье зъ тою Красенькою. Вже зъ нею непорадва година. Анѣ ѣсти, анѣ спати не хоче! Мамуня, якъ йшли до мѣста приказали на порозѣ сидѣти, анѣ ся рушити, лишень маленького Андруся та Красеньки доглядати.

Сидить Феся годину, двѣ, може и три и сама не знає, якъ довго, божь не ѣй знати, що то година, що то часъ. Знає Феся, що нôчь тогды, якъ ся спить на запѣчку, а день тогды, коли можна побѣгати коло хаты, та бульбы поѣсти, на щожь ѣй бôльше знати?

Сидить теперь зажурена, та доглядає, ой доглядає. Матуся обѣцяла за тоє гусочку принести зъ мѣста. Зъ Андрусемъ, то не ма еще клопоту. Наѣсть ся каши и отъ спить собѣ, и усмѣхає ся черезъ сонъ. Але Красенька, то-то бѣда зъ нею. Вже пару разôвъ ударила еи Феся по задѣ, та тоє хоть поможе у Андруся, не поможе Красеньцѣ. Кобы то такъ до голо-

лені тайні агенты, котрі не спускають зъ ока всѣхъ пôдозрѣтыхъ людей. Въ нігілістичныхъ центрахъ за границею скрѣплено также дуже значно россійску тайну полицію, а позаякъ въ Болгаріи мало перебувати найбôльше нігілістôвъ, то правительство россійске предприняло и въ сѣмъ напрямѣ мѣры осторожности.

Акція передвыборча.

Въ послѣдныхъ кôлькохъ дняхъ ôдбувалися у Вѣдни нарады Министрôвъ пôдъ предсѣдательствомъ Є. Величества Цѣсаря, котрыхъ послѣдною постановою було розвязанье Думы державнои. Рѣчею се певною, що о уступленю гр. Тааффого и Министра Дунаевского не може бути мовы.

Стислѣйшій комитетъ выборчій польскій на восточну Галичину, зôбравъ ся вчера и ухваливъ организацію выборчу по повѣтахъ, а также рѣшивъ ôднести ся до презеса комитету, кн. Адама Сапѣги, щобы якъ найскорше зôбравъ комитетъ центральный.

Рускій комитетъ предвыборчій ôдбувъ вчера перше свое засѣданье.

Въ Чехахъ почали обѣ партіи сильну акцію предвыборчу. Голова Чехôвъ моравскихъ, дръ. Шрамъ, прибувъ до Вѣдня, щобы конферовати зъ министромъ Пражакомъ о новôй выборчôй акціи и о баженяхъ Правительства. Многі зъ бувшихъ депутованыхъ ческихъ, межи ними Бояковскій, Веберъ и Скапалікъ, не мають охоты старати ся о мандаты посольскі. Суть однакъ лишь поголоски, за вѣрность котрыхъ ручити не можемо.

Клюбъ соймовои лѣвицѣ оголосивъ ôдозву, поясняючу, пôдъ якимъ прапоромъ хотѣвъ бы, щобы выборы до Думы державнои були переведені. Зазначуе ся въ тôй одозвѣ, що клюбъ стоитъ на народовскихъ польскихъ началахъ, що поборювати буде всѣ напрямы космополітичні, такъ реакційні якъ радикальні. Польске Коло, уважае ся клюбомъ лѣвицѣ за солидарне представительство краю на внѣ, зъ застереженьемъ свободы мнѣнія внутрь самого Кола.

Клюбъ домагае ся солидарности Кола зъ соймомъ, живѣйшои дѣяльности автономичнои, порозумѣня зъ Русинами постôйного для спѣльного подвигу интерессôвъ краевыхъ. Клюбъ лѣвицѣ уложивъ 12 точокъ до переведеня, и домагатись ихъ буде, Коло же Польске щобы ту програму сповнити, не мае бути нѣ правительственнымъ ни опозиційнымъ сторонництвомъ, але глядѣти лишь того, що згôдне зъ потребами краю.

Въ Чехахъ розписані выборы до Думы державнои: въ громадахъ сельскихъ на 2-ого, въ мѣстахъ на 4-го, въ Избахъ гандлевыхъ на 6-го, а въ бôльшихъ посѣлостяхъ на 7-го марта.

Першій манифестъ выборчій выдали Нѣмцѣ моравскі вже въ день патенту розвязуючого Думу державну.

Зъ Сальцбургу доносять, що выборы розписані зôстали въ речинци ôдъ 2 до 6 марта.

Переглядъ Часописей.

Нѣмецкі газеты обговорюють обширно справу розвязаня Думы державнои. Позволимо собѣ навести пару выймкôвъ зъ розличныхъ письмъ нѣмецкихъ. И такъ:

Neue freie Presse освѣдчае: „Стремленье Правительства, щобы за помочею розвязаня Думы державнои, само довело до выясненя такъ страшно замотаного положеня рѣчи, треба повитати зъ цѣлымъ признаньемъ, яко ознаку дѣйстнои дѣяльности Правительства. Правительство здае ся шукати чинникôвъ будучои бôльшости также середъ дотеперѣшнои опозиціи. Зазначена черезъ *Wiener Ztg.* програма выключае всякій правнодержавній експеримента, кладучи натискъ на охорону конституціи державнои и правъ конституційныхъ, а не такъ зовимыхъ правъ историчныхъ королевствъ и краѣвъ, а дальше пôдносячи индивидуальность кождого зъ народôвъ, а не поодинокихъ частей Монархіи. Лѣвиця буде мусѣла перше всего выжидати выясненя ситуаціи, до чого конечнымъ есть, щобы зъ выборôвъ выйшла яко сильна, и себе свѣдома партія.“

Fremdenblatt каже, що до умѣркованыхъ чинникôвъ, о якихъ говорить коментарь *Wiener Ztg.* зачислити треба побôчь частей правицѣ, котрі консеквентно лишили ся на своѣмъ становищи, также вчислити тѣ великі ряды репрезентантôвъ нѣмецкихъ, котрі захованьемъ ся своимъ що до угоды ческои зложили доказъ готовости до жертвъ, на рѣчь супокою въ краю и Монархіи.

Vaterland характеризуе выборчу програму Правительства яко консервативну, а хотяй не все въ нѣмъ по гадцѣ консерватистôвъ, то однакъ будуть они мусѣли прихилити ся до тои программы.

Extrablatt освѣдчае, що хотяйбы Молодочехи ôднесли дѣйстно побѣду при выборахъ, то Правительство забуде о справѣ ческôй навѣть и въ тôмъ случаю, наколибы Чехи постановили на ново вернути до въ абстиненціи, Думѣ державнôй.

Pester Lloyd пише: Стало ся, що ся стати мусѣло. Розвязанье Думы державнои, само черезъ себе не значить много; важнѣйшимъ есть въ кождôмъ случаю та цѣха хаотичного стану рѣчей, якій заволодѣвъ теперь. Чи нові выборы принесуть уздоровленье? Чи зъ нужденного сего положеня въ слѣдствіе новыхъ выборôвъ дасть ся скристализовати тревала и не даюча ся ужити цѣлôсть партій. Маймо надѣю, но — и найповажнѣйшій сумнѣвы суть дозволені.

Kurjer lwowski умѣщуе слѣдуючу телеграму зъ Вѣдня: „Письма централистичні обговорюючи розвязанье Думы державнои, додають, що есть се початокъ змѣны системы на корысть централистôвъ. Старочехи зôстали цѣлкомъ побиті черезъ Молодочехôвъ, правительство длятого мусить ся оглянути за иншою бôльшостію, а Чехôвъ потрафить заступити народно нѣмецкими либералами. Письма лѣвицѣ завзывають правительство, щобы при надближаючихъ ся выборахъ пôдпомагало централистôвъ, щобы тымъ способомъ Нѣмцѣ выйшли скрѣплені зъ борбы выборчои.“

Товариство Просвѣта а реорганизація читалень.

I.

Передъ кôлькома днями пôднесли мы въ передовôмъ починку нашои газеты великои ваги справу, именно дѣло народнои просвѣты. Позаякъ ôдъ довшого часу дають ся чути голосы, що конечною рѣчею для народу нашого булобы основане третого товариства просвѣтного, а навѣть въ послѣдныхъ часахъ порушивъ тоту справу нашъ кореспондентъ зъ Городеньщины, а одинъ зô Священникôвъ приславъ намъ уже выкôнчений статутъ проектованого товариства, порушили мы тоту справу, и зъ нашои стороны освѣдчили мы ся противъ гадки домагаючои ся основаня третого товариства. А освѣдчили мы противъ тому по тôй причинѣ, що задачу тоту моглабы приняти на себе Просвѣта, котра будь-що-будь, довголѣтною своею працею дала доказы, що при невеликихъ, но за то радикальныхъ змѣнахъ свого поступованя, моглабы ôдповѣсти гôдно великимъ вымогамъ, якій принимае на себе товариство просвѣтне.

Въ тôмъ самôмъ починку зазначили мы задачу, яку сповнити повинна Просвѣта яко товариство просвѣтне. А позаякъ задача такъ великои ваги не дасть высказати ся кôлькома словами, длятого нынѣ вертаемо до неи и бажаемъ обширнѣйше обговорити то, що въ згаданôмъ починку зазначили мы лишь однымъ або другимъ словомъ.

Понеже головнымъ вопросомъ надъ якимъ застанавляе ся теперь Просвѣта, есть справа реорганизаціи читалень, ôдъ тои точки починаемъ. Чимъ есть читальня именно у насъ на Руси, яка еи задача и якъ отвѣтно тôй задачѣ повинна она бути ведена, о тôмъ згадувати не будемо — рѣчь се вже надто обговорена. Не менше также не хочемо пôдносити и того, що читальня повинна и мусить бути зависимою ôдъ Церкви, евентуально ôдъ еи представителѣвъ. И то рѣчь звѣстна. Застановити ся прійде надъ тôмъ лишень, якъ уложити ôдношеня взаимні межи Церковою и читальнею и о скôлько та послѣдна мусить бути зависимою ôдъ перши? На тое ôдповѣдаемъ. Читальня мусить бути о стôлько зависима ôдъ Церкви, щобы тôй послѣдной прислугувало право наглядати надъ Читальнею и выступити рѣшучо противъ всему, що зъ духомъ Церкви незгôдне, а выступити не лишень словомъ, но признанымъ ѣй правомъ усуненя всего, що усунути зъ читальнѣ узнасть за конечне. Право тое мусить прислугувати власти церковнôй, що до всѣхъ читалень зôстаючихъ пôдъ зарядомъ одного центрального Выдѣлу, и до поодинокихъ читалень, яко членôвъ одного загального товариства; а поодинокимъ представителямъ власти тои, мае прислугувати право дотично тыхъ читалень, котрі суть въ мѣсцевостяхъ, порученыхъ духовному ихъ проводови.

Рѣчь цѣла дасть ся уложити слѣдуючимъ ладомъ: Выдѣлъ тов. Просвѣта выбирае особный комитетъ, въ котрого рукахъ лежить центральный зарядъ всѣхъ читалень, присту-

---

вы дôстати, та по головѣ ударити, може оно и помогло бы. Але Феся за маленька, не дôстане, а ту и Андруся треба тримати. А коровиця все свое: Муу! и муу! а якось такъ жалôсно, що Фесѣ ажь плакати ся хоче. Бо Феся хотяй маленька, а таки знести не може, якъ худобина реве. То вже дôстало ся ѣй по матусѣ. Матуся така самѣсенька. А до того Феся знае, що Красенька голодна. Та чомужь матуся, якъ йшли до мѣста, не кинули ѣй соломы або сѣна до жолоба?

Красенька то хороша бѣла корова, на хребтѣ и по бокахъ мае кôлька каштаново-червоныхъ плямъ, та длятого назвали ѣ Красенькою. Таку саму пляму, тôлько що меншу мае на серединѣ головы надъ очима, а до того округлі, великі чорні очи, глядять зъ поваго и якоюсь гордостію; здаесь Красенька знае, що она любимцемъ и кормителькою цѣлои родины Андруха Лыпки.

Божь и не звычайна то корова — особливо въ хлопскôмъ хлѣвѣ! Видно, що зъ доброго она стада. На хребтѣ широка, на сильныхъ ногахъ, боки повні та такъ гладкі, що можнабы на нихъ переспати ся якъ на подушцѣ, хотяйбы и нôчь цѣлу. Якъ встане зъ леговища, то здае ся, що боками розсадить хлѣвецъ, а якъ ударить ногою, або махне хвостомъ, то тоненькі стѣны ажь трясуть ся а зъ загаты сыплять ся сухі стручки фасолѣ. Чудо не корова! А шкôра на нѣй бѣленька, и коли газдыня вытре еѣ порядно вѣхтьомъ соломы и шматою, то свѣтить ся такъ, якъ тôй халатъ китайковый, що его на шабасъ натягае Абрумко, арендарь. Видно, зъ панського роду ся корова.

Андрухова дôстала еѣ еще за житя небôжоньки дѣдички, еще тогды, якъ йшла за Андруха.

Зъ Красенькою прійшли до хаты тои и достатокъ и благословеньство Боже.

Молока, то дае бôльше якъ двѣ або три другі хлопскі коровицѣ. Правда, що вередлива якъ-бы яка панѣ, и мусить чисто мати въ хлѣвцю и коло себе, и ѣсти не хоче чого небудь, перебирае. Така вже у неи вдача. Знають вже добре о тôмъ и ходять коло неи лѣпше, чимъ коло рôдной дитины; газдыня ажь хухае надъ нею, а Андрухъ Лыпка, хоть бе жѣнку и добре, то Красеньки и пальцемъ не торкне. Часами то и самъ зъ корчмы або зъ ярмарку соли принесе, а на зиму самъ загату коло хлѣвця кладе, щобы не було зимно Красенцѣ.

Божь то Красенька и тиха и розумна, навѣть кождого року телятко ôдъ неи есть — а послѣдне: Бочуля, то така ся вдала, що Андрухова не мала таки серця спродати еѣ жидамъ, и лишила на прикивокъ.

(Дальше буде.)

шихъ до реорганизуючого ся товариства читалень. Поодинокй читальнѣ уважають ся лишень членами товариства того, а заряды ихъ пôдлягають зарядови центральному и прислугує имъ власть о стôлько, о скôлько власти тои удѣлить имъ головный зарядъ. Въ зарядѣ головнôмъ предсѣдателемъ есть Є. Е. вызначеный Преосвященнымъ Митрополитомъ заступникъ, въ котрôмъ то случаю однакъ предсѣдателемъ може бути и кто-то свѣтскій, зависимый однакъ ôдъ представителя власти церковнои о стôльки, що увзгляднити всегда мусить слушнй его постуляты и бажаня. Такъ уконституованого Выдѣлу задачею булобы: управляти читальнями вже истнуючими, и старати ся о завязанье новыхъ, заняти ся справою выдавництва ôдповѣдныхъ для читалень книжокъ и часописей, розсудити, котрй зъ книжокъ и часописей годять ся до читальнѣ а котрй нѣ, полагоджувати дѣла администрацѣйнй товариства и т. д.

То бувъ-бы зарядъ центральный. Що до поодинокихъ читалень, то складъ ихъ заряду мусить бути цѣлковито зложеный такъ само, якъ складъ заряду центрального; головою одже товариства мусить бути священникъ, котрого обовязкомъ перестерѣгати розпоряджень центрального выдѣлу, а модификовати и змѣняти тй розпорядженя о стôлько, о скôлько домагають ся того льокальнй потребы товариства. Отъ и все. Пытаемъ ся, чи зреорганизованье такого рода читалень нашихъ о много рôжнити ся буде ôдъ тои реорганизаціи, яку завела-бы „Просвѣта“.

Рôжниця дуже мала, а Церковь мала-бы запоруку своихъ правъ и обовязкôвъ, и нѣколи не мала-бы причины выступати протôвъ „Просвѣты“. А противно не увзгляднене тои невеличкой рôжницѣ скôлько злого могло-бы зъ часомъ принести. Одинъ крокъ нерозважный, одно розпорядженье, одна книжка выдана безъ застановленя, згôдна она зъ духомъ Церкви, чи нѣ, а власть церковна мусѣлабы выступити противъ цѣлого товариства, а выступленье таке то руина дѣла, противъ котрого ся выступяе. Чижъ не лѣпше увзгляднити тоту дрôбку?

Кроника.

— **Є. В. Цѣсарь** затвердивъ вже выбôръ дра Феликса Шляхтовского на президента мѣста Кракова. Въ тыхъ дняхъ наступить актъ зложеня присяги.

— **Ректоромъ университету львôвского** выбраный зôставъ дръ Романъ Пилять, професоръ литературы польскои на тôмъ-же Университетѣ.

— **Окраденье костела.** До костела въ Черновцяхъ закравъ ся тыми днями Іосифъ Скибиньскій и давъ ся тамъ замкнути. Опôсля розбивъ двѣ скарбонки, въ котрыхъ було всего на всего щось 5 зл. и хотѣвъ обдерти престолъ зъ дорогоцѣнностей. На щастье однакъ спостережено свѣтло въ костелѣ, и завôвана полиція схватила богомольного кравчика.

— **Авантура на Угорщинѣ.** Въ Карльбурзѣ, въ Семигородѣ сидѣвъ въ кавярнѣ подпрокураторъ дръ Додай, а побачивши входячихъ кôлькохъ офицерôвъ, казавъ циганамъ грати звѣстну мадярску пѣсню: Nemeth huczfot (Нѣмецъ гунцвотъ). Одинъ зъ офицерôвъ обуреный такимъ пухвальствомъ вынявъ шаблю и тявъ патріотичного Угра по головѣ.

— **Судъ присяжнихъ** въ Парижу, засудивъ Россіянина Владимѣрова на двайцять лѣтъ тяжкои вязницѣ, за убійство его судженои п. Дида. Владимѣровъ бувъ гулякою и картяремъ, однакъ удало ся ему подôйти п. Диду, молоду и богату вдову, до тои степени, що та постановила выйти за него. Владимѣровъ однакъ, выбравши ôдъ нои тôлько гроша, скôлько ся лишь дало, зачавъ ся обходити зъ судженою въ способъ найгôршій, а на конець посунувъ ся до остаточности и застрѣливъ нещасну невѣсту.

— **Читаємо въ „Дѣлѣ“:** До одного села, положеного о пôвъ милѣ ôдъ Коломыѣ, прибувъ гандляръ Гершь Баланъ зъ жѣнкою и замешкавъ въ окремôй комнатцѣ мѣсцевои коршмы. Мавъ ôнъ значнѣйшу готôвку, котру давъ жѣнцѣ переховати а самъ вышшовъ на село. Пôдъ той часъ вôйшовъ до комнатки мѣсцевый вôйтъ Никола Тосканъ и замкнувши дверѣ на ключь, зажадавъ ôдъ Баланихи 50 зр. Жидôвка дала ему тй грошѣ, але напастникъ зажадавъ ще 50 зр., а коли и тй грошѣ одержавъ, сказавъ, що хоче мати всѣ грошѣ. Жидôвка ôддала грошѣ и тогдѣ Тосканъ хопивъ жидôвку за барки и закликавъ; „Коли бы я тебе пустивъ вôльно, то ты бы мене зрадила. Тожь мусишь умирати а зъ ласки дозволяю тобѣ выбрати собѣ рôдъ смерти“. Не помогли нѣ плачь нѣ просьбы и Баланиха просила Тоскана, щобы єѣ повѣсивъ. Тосканъ вынявъ мотузокъ, перетягнувъ черезъ гакъ у стелѣ, що служивъ на лямпу, и заселивъ кульку. Щобы выпробувати, чи кулька легко затягає ся, приставивъ столецъ, вылѣзъ и заложивъ собѣ кульку на шию, пробуючи выдержимôсть мотузка. Тогдѣ отямила ся жидôвка, захопила столецъ зъ пôдъ нôхъ Тоскана и ôнъ зависнувъ на власнôмъ мотузку. Жидôвка дала знати людямъ, збѣгли ся, але напастника ôдтяли вже неживого.

— **Нагла смерть.** Вчера около годины 5-ои по полудни придибавъ сторожь поліційный при улицѣ Цибульнôй слабого мущину, котрый, закимъ ôдвезено его до шпиталя, закôнчивъ житье.

Пôдрѣзавъ собѣ горло Онуфрій Остапякъ зъ Тарнавицѣ лѣснои, повѣту Надвôрна. Остапякъ числивъ 41 лѣтъ и лишивъ 4 дѣтей. Причиною того такъ страшного кроку була крайна нужда. Остапякови забрали за податокъ послѣдну корову, котра кормила родину. Милосердія больше! кличемо. Єсли не вôльно здерти кому зъ плечей одѣня, то не вôльно также грабити ему послѣднои доски ратунку, корову, безъ котрои не одна сельска родина мусѣла бы голодомъ примерти.

Вѣсти епархіяльнй.

Еп. Львôвска.

Митроп. Ординаріятъ призначивъ на однорučниковъ до испытôвъ зъ предметôвъ богословскихъ на всеучилищи львôвскôмъ Впр. оо.: для богословія пастирского дд. 31 сѣчня и 3 лютого крил. Ем. Билиньского; для исторіи церковнои дд. 3, 4, 5 и 6 лютого крил. Ант. Петрушевича; для доґматики специяльнои дд. 6, 7 и 12 лютого крил. дра Іос. Комарницкого; для доґматики фунд. дд. 12, 13 и 16 лютого крил. Туркевича; для права церковного 16, 17 и 18 лютого крил. Бѣлецкого; для теолоґіи моральнои 18, 19, 20 и 21 лютого крил. Кобылянського; для исторіи біблійнои нового завѣта 21, 23 и 24 лютого крил. Пакижа; для исторіи откровенія крил. Павликова а для педаґоґіи крил. Карачевского.

Еп. Перемыска.

Презенты одержали оо.: Григ. Макаръ на Угерцѣ мінеральнй, дек. лѣського; Стеф. Сапрунъ на Кречовичѣ, дек. канчуцкого.

Завôзванй до кан. институціи оо.: Кирило Сѣлецкій на Раву руску, дек. потелицкого; Емил. Давидовичь на Полянчикъ, дек. балигородского.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень, 28 сѣчня. Зъ причины рôчницѣ уродинъ цѣсаря Вильгельма ôдбувъ ся вчера вечеромъ въ палатѣ цѣсарскôй ґальовый обѣдъ, въ котрôмъ взяли удѣлъ: амбасадоръ кн. Рейссъ зъ персоналомъ амбасады, найвызшй достойники дворскй; Министры: гр. Кальноки, гр. Тааффе, генералъ Бауеръ, Калляй и Шечени, въ кôнци адмиралъ бр. Штернекъ. Въ часѣ обѣду пôднѣсъ Є. В. Цѣсарь тоастъ за здоровлье Цѣсаря нѣмецкого.

На вчерайшôмъ балю мѣста Вѣдня бувъ присутный Є. В. Цѣсарь. Его Вел. привитано зъ одушевленьемъ. На баль прибули Найд. Архикнязѣ: Карль Людвикъ, Францишокъ Фердинандъ д'Естъ, Вильгельмъ Райнеръ, В. кн. Тосканы, кн. Кумберляндъ, дальше всѣ вспôльнй и австрійскй Министры зъ выняткомъ Мин. ген. Вельсерсгаймба; цѣлый майже персоналъ дипльоматичный и т. д. Є. В. Цѣсарь ôдбувъ cercle и розмавлявъ вселаскавѣйше зъ многими достойниками.

Вѣдень, 28 сѣчня. *Polit. Corr.* заповѣдає скоре пôднятье на ново дипльоматичныхъ ôдносинъ межи Австро-Уграми и Бразиліею. На ц. к. посла въ Ріо-Янейро вызначено б. посла въ Бѣлградѣ п. Генґельмиллера, а посломъ Бразилійскимъ у Вѣдни має зôстати Амарель-Вальенте, дотеперѣшный репрезентантъ Бразиліи при зарядѣ Сполученыхъ Становъ пôвнôчнои Америки.

Прага 28 сѣчня. На вчерайшôмъ пополудневымъ засѣданю сойму по довгôй дискусіи надъ справою субвенціонованя либерецкого музеумъ промыслового, принято всѣми голосами противъ голосамъ нѣмецкимъ внесенье бôльшости комисійнои.

Берлинъ 28 сѣчня. Рôчницю уродинъ цѣсаря обходжено въ способъ торжественый. По богослуженію въ каплицѣ замковôй, дарувавъ цѣсарь замковôй ґвардіи штандаръ зробленый на взôръ того штандару замковои ґвардіи Фридерыка II., котрый забравъ непріятель. По богослуженю ôдбуло ся велике представленье въ бурґу. Зближаючи ся до амбасадорôвъ подававъ цѣсарь всѣмъ руку. Крôмъ Найд. Архикн. Євгенія и кн. Гензи отримавъ такожь и кн. Іоанъ Юрій Саскій, ордеръ чорного орла.

Торгъ збôжемъ.

16 (28) Сѣчня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	7.——7.95	6.85—7.55	6.50—7.25	7.——8.15
Жито	5.90—6.30	5.85—6.15	5.60—5.85	6.——6.35
Ячмѣнь	5.——6.65	5.25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.——6.40	5.90—6.20	5.30—5.75	6.——6.50
Горохъ	6.——9.25	6.15—8.—	6.——8.—	6.——9.—
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	44.—53.—	45.—52.—	45.—51.—	45.—53.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ. од —·— до —·— зл.

Ôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Надôслане.

Пôдписанй повѣдомляють, що дня 5 лютого ôдбуде ся вѣче въ Самборѣ.

Програма нарады тои есть слѣдуюча:

I. Нарада начне ся Богослуженіємъ о 10 годинѣ рано.

II. Всѣ згромадимо ся въ сали ратушевôй о 1 годинѣ по полудни.

III. Наступить выбôръ президіи.

IV. Выясненье цѣли нарады, внесеня и дебаты надъ ними и пр.

Самбôръ дня 22 Сѣчня 1891.

М. Пр.

О. Николай Боберскій, О. Иванъ Татомиръ, О. Фр. Рабѣй, О. Іосифъ Сабарай, Іоанъ Баранецкій, Михайло Луцкій, Стефанъ Билиньскій, Иванъ Ортыньскій, Николай Билиньскій, Андрусь Косъ, Михайло Федакъ, Михайло Миднякъ, Иванъ Михасъ, Петро Тураньскій Иванъ Бережницкій, Іосифъ Билиньскій.

Ôдозва.

Родимцѣ! Въ сихъ дняхъ затвердило Выс. ц. к. Намѣстництво статуты спѣвацко-музикального товариства „Львôвскій Боянъ“.

Яко цѣль поставило собѣ се товариство плеканье музики головно руско-національнои, спѣву, якъ хорального такъ и сольового, и музики инструментальнои. До осягненя сеи цѣли мають провадити спôльнй вправы, продукціи, концерты. удержанье музичнои школы, бібліотеки и т. п., а также ширенье єи по провінціи.

Русины, загально прôзванй спѣвучимъ народомъ, давно вже ôдчували потребу такого товариства, тожь повиннй щиро пôдпирати „Бояна“ и симъ заповнити прогалину въ нашôмъ культурнôмъ розвитку. Бо якъ-небуть музика у насъ не есть цѣлкомъ занедбана, але не есть и сконсолідована.

Зô взгляду на се, ôдзываемо ся до всѣхъ, кому руска музика та народна пѣсня дорога а мила, абы якъ найчисленнѣйшимъ приступленьъмъ въ члены, якъ дѣйстнй, такъ и спомагаючй, сего товариства, причинили ся до пôддвигненя важнои цѣли, яку собѣ товариство поставило, бо лише ôдъ числа членôвъ залежить розвôй товариства. До товариства можуть належати такожь и особы немузикальнй, яко члены спомагаючй, котрымъ суть признанй значнй користи.

Члены дѣйстнй платять вписового 50 кр., мѣсячно 20 кр., спомагаючй 2 злр. рôчно.

Загальнй зборы ôдбудуть ся въ понедѣлокъ 2 н. ст. лютого с. р. о год. 4 по полудни въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ при ул. Орменьскôй, ч. 27, I поверхъ.

Львôвъ, въ сѣчни 1891.

Основателѣ:

Гермина Шухевичева, Евгенія Барвѣньска, Марія Нагôрна, Олеся зъ Бажаньскихъ Озаркевичева, Анатоль Вахнянинъ. Д-ръ Стефанъ Федакъ, Олекандеръ Колесса, Д-ръ Лонгинъ Озаркевичь, Олександеръ Венгриновичь.

ИНСЕРАТЫ

до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоитъ 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.